

Pri kopanju temeljev za sv. Pavla bile najdene človeške kosti.
Rimska cesta šla za sv. Pavla in tam bila rimska postojanka in po tradiciji
so postavili tu v 3. stol. kapelico sv. Pavla, ki jo je dal sezidati oglejski
patriarh. V 16. stol. obnovljena, posvetil jo je škof iz Čedada.
Vito Loser, Appunti sulla scomparsa chiesa di S. Paolo in Vettovino di Val
Vipacco. Trieste, Estratto dal volume del centenario dell' "Archeografo
Triestino", vol. XVI. della III. serie, XLIV della raccolta, 1930-31.
Farez Cevc, zap. XI. str. 56-57., 16. 7. 1948.

Arhivalije in literatura : Vito Loser:

Zgodovina : Po tradiciji je stala tu že v 3. stol. kapelica, ki je
bila nato v 1. pol. 16. stol. spremenjena v gotsko stavbo, nakar
jo je Daniele de Rubeis znova posvetil. Ker je zadnji čas že razpadla,
so jo l. 1945 znova pozidali kot spomin na vojne žrtve
Vipavske doline. Pri kopanju temeljev so bile najdene človeške kosti.

Lega: Kapela stoji vrh kamnitega v pobočju Čavna nad Vrtovinom.

Stilistična oznaka : Podolžna ladja s kratkim prezbiterijem, zaključenim
v topem kotu.

Opis : Zunanjščina: Gladka fasada - S ladja (polkrožno zaključeno
okno, enako N, le zazidano. Prezbiterij je nekoliko ozji od ladje,
ter zaključen z 2, v topem kotu se stikajočima stranicama.

~~INITIJA LIPAVINA A TINNE~~

Okoli njega poteka talni zidec.

Prezbiterij stare cerkve je bil istega tlorisa, njegove stene debele ca 70 cm, so še ohranjene v višini današnjega talnega zidca.

Prezbiterj je brez oken.

Na S strani prezbiterija je projektiran zvonik.

Nosetransčina : Podolžna ladja je z lesom banjasto obokana s sosvodenimi cami.

Prezbiterij je dvignjen za 3 stopnice, za katere so porabili kamenje starih kmečkih ognjišč.

Slavolok je polkrožen.

V S steni ladje je vidan kos opeke s številkami 1357, ki so jo namerili za letnico. Kamen je bil najden pri kopanju temeljev.

Oprema : V zidanem oltarju stoji v niši slabo popravljen lesen kip sv. Pavla iz 17. stol.

V slavoloku pritrjena 2 baročna železna stenska svečnika.

Rokoko ampula.

Kropnlnik iz 17. stol. prenešen iz Kamenja. Pred vhodom v cerkev je vidan v tleh kamen ročnega mlina, najden pri zidavi cerkve.

Zapiski topografske komisije, rkp. 1948.